Ez a dokumentum kizárólag tájékoztató jellegű, az intézmények semmiféle felelősséget nem vállalnak a tartalmáért

►B

A TANÁCS IRÁNYELVE

(1978. október 16.)

a gépjárművek üléseinek fejtámláira vonatkozó tagállami jogszabályok közelítéséről

(78/932/EGK)

(HL L 325, 20.11.1978, o. 1)

Módosította:

		Hivatalos Lap		
		Szám	Oldal	Dátum
►M1	A Tanács irányelve (1987. június 25.)	L 192	43	11.7.1987
►M2	A Tanács 2006/96/EK irányelve (2006. november 20.)	L 363	81	20.12.2006

Módosította:

►A1	Görögország csatlakozási okmánya	L 291	17	19.11.1979
►A2	Spanyolország és Portugália csatlakozási okmánya	L 302	23	15.11.1985
►A3	Ausztria, Finnország és Svédország csatlakozási okmánya	C 241	21	29.8.1994
►A4	Okmány a Cseh Köztársaság, az Észt Köztársaság, a Ciprusi Köztársaság, a Lett Köztársaság, a Litván Köztársaság, a Magyar Köztársaság, a Máltai Köztársaság, a Lengyel Köztársaság, a Szlovén Köztársaság és a Szlovák Köztársaság csatlakozásának feltételeiről, valamint az Európai Unió alapját képező szerződések kiigazításáról szóló	L 236	33	23.9.2003

▼B

A TANÁCS IRÁNYELVE

(1978. október 16.)

a gépjárművek üléseinek fejtámláira vonatkozó tagállami jogszabályok közelítéséről

(78/932/EGK)

AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK TANÁCSA,

tekintettel az Európai Gazdasági Közösséget létrehozó szerződésre és különösen annak 100. cikkére,

tekintettel a Bizottság javaslatára ([1]),

tekintettel az Európai Parlament véleményére ([2]),

tekintettel a Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére ([3]),

mivel a műszaki követelmények, amelyeknek a nemzeti jogszabályok értelmében a gépjárműveknek meg kell felelniük, többek között a fejtámlákra is vonatkoznak;

mivel e követelmények az egyes tagállamok között eltérőek; mivel ennélfogva szükség van arra, hogy valamennyi tagállam ugyanazon követelményeket fogadja el akár a hatályos szabályainak kiegészítésére, akár azok helyett, különösen annak érdekében, hogy lehetővé tegye az EGK-típus-jóváhagyási eljárás bevezetését valamennyi gépjárműre, amely a legutóbb a 78/547/EGK irányelvvel ([4]) módosított, a gépjárművek és pótkocsijaik típusjóváhagyására vonatkozó tagállami jogszabályok közelítéséről szóló, 1970. február 6-i 70/156/EGK tanácsi irányelv ([5]) tárgyát képezte;

mivel az utastér belső részeire, a kezelőszervek elrendezésére, a tetőre, az ülések háttámlájára, valamint hátsó részére vonatkozó közös követelményeket a 74/60/EGK irányelvben ([6]) megállapították; mivel ütközés esetén a vezető kormányszerkezet felőli védelmét szolgáló belső szerelvényekre vonatkozó közös követelményeket a 74/297/EGK irányelvben ([7]) rögzítették; mivel az ülések és a rögzítésük szilárdságára vonatkozó közös követelményeket a 74/408/EGK irányelvben ([8]) szabályozták; mivel a biztonsági övek rögzítésére vonatkozó követelményeket a 76/115/EGK irányelvben ([9]) állapították meg; mivel a biztonsági övekre és fejtámlákra vonatkozó közös követelményeket a 77/541/EGK irányelv ([10]) határozta meg;

mivel a fejtámlákra vonatkozó összehangolt típus-jóváhagyási eljárás minden egyes tagállam számára lehetővé teszi a konstrukcióra és a vizsgálatokra vonatkozó közös előírások betartásának ellenőrzését és a tagállamok tájékoztatását annak eredményéről az alkatrész típusbizonyítványáról készített másolat megküldésével minden egyes fejtámlatípus tekintetében; mivel egy EGK-típus-jóváhagyási jel elhelyezése valamennyi fejtámlánál igazolja, hogy az megfelel a követelményeknek, s ezáltal kizárja annak a szükségességét, hogy azokat a többi tagállamban ellenőrizzék;

([1]) HL C 82., 1975.4.14., 74. o.
([2]) HL C 76., 1975.4.7., 37. o.
([3]) HL C 263., 1975.11.17., 57. o.
([4]) HL L 168., 1978.6.26., 39. o.
([5]) HL L 42., 1970.2.23., l. o.
([6]) HL L 38., 1974.2.11., 4.
([7]) HL L 165., 1974.6.20., 16. o.
([8]) HL L 221., 1974.8.12., 1. o.
([9]) HL L 24., 1976.1.30., 6. o.
([10]) HL L 220., 1977.8.29., 95. o.

▼B

mivel a gépjárművekre vonatkozó nemzeti jogszabályok közelítése magába foglalja a bármely tagállam által a közös követelmények alapján elvégzett vizsgálat eredményének kölcsönös elismerését,

ELFOGADTA EZT AZ IRÁNYELVET:

1. cikk

(1) A tagállamok megadják az EGK-alkatrész-típusjóváhagyást minden olyan típusú fejtámlára – akár beépítették azt a gépjármű ülésébe, akár nem – amely megfelel az I–V. melléklet által meghatározott konstrukciós és vizsgálati követelményeknek.

(2) Az a tagállam, amely az EGK-alkatrész-típusjóváhagyást megadta a fejtámlákra, megteszi a szükséges intézkedéseket, hogy a többi tagállam illetékes hatóságaival együttműködve – amennyire szükséges – ellenőrizzék, hogy a gyártott modellek megegyeznek a jóváhagyott típussal. Az ilyen ellenőrzést szúrópróbaszerűen kell végezni.

2. cikk

A tagállamok minden egyes – az 1. cikk szerint jóváhagyott – fejtámlatípusra a gyártó vagy annak meghatalmazott képviselője részére egy EGK-alkatrész-típusjóváhagyási jelet adnak, amely megfelel a VI. mellékletben látható mintának.

A tagállamok megteszik a megfelelő intézkedéseket az olyan jelek használatának elkerülésére, amelyek alkalmasak arra, hogy az 1. cikk alapján jóváhagyott fejtámlák összetéveszthetők legyenek.

3. cikk

(1) A tagállamok nem tilthatják meg a fejtámlák forgalomba hozatalát azok konstrukciójára vagy működésére hivatkozva, ha azokat EGK-alkatrész-típusjóváhagyási jellel látták el.

(2) Mindazonáltal a tagállamok megtilthatják az EGK-alkatrész-típusjóváhagyási jelet viselő fejtámla forgalomba hozatalát, ha az következetesen nem egyezik meg a jóváhagyott típussal.

Ez a tagállam azonnal tájékoztatja a többi tagállamot és a Bizottságot a megtett intézkedéséről, és a döntését megindokolja.

4. cikk

A tagállamok illetékes hatóságai egy hónapon belül elküldik a többi tagállam illetékes hatóságainak az alkatrész-típusbizonyítvány és az egyes fejtámlatípusokra történő kiterjesztési bizonyítvány másolatát minden egyes olyan típusra, amelyet jóváhagytak, vagy amelynek jóváhagyását megtagadták.

5. cikk

(1) Ha az a tagállam, amely az EGK-alkatrész-típusjóváhagyást megadta, úgy találja, hogy számos, ugyanazon alkatrész-típusjóváhagyási jelet viselő fejtámla nem egyezik meg azzal a típussal, amit jóváhagyott, megteszi a szükséges intézkedéseket annak biztosítására, hogy a gyártott modellek megegyezzenek a jóváhagyott típussal. Az ilyen tagállam illetékes hatóságai tájékoztatják a többi tagállamot azon intézkedésekről, amelyek kiterjedhetnek az EGK-alkatrész-típusjóváhagyás visszavonására. Az említett hatóságok ugyanilyen intézkedést hoznak,

▼B

ha egy másik tagállam illetékes hatóságaitól ilyen megfelelőségi problémáról értesülnek.

(2) A tagállamok illetékes hatóságai egy hónapon belül tájékoztatják egymást az EGK-alkatrész-típusjóváhagyás visszavonásáról és az intézkedés okairól.

6. cikk

Minden olyan határozat, amelyet az ezen irányelv végrehajtásakor elfogadott rendelkezések értelmében hoztak valamely fejtámla alkatrész-típus-jóváhagyásának megtagadásáról vagy visszavonásáról, illetve forgalomba hozatala vagy használata megtiltásáról, részletesen rögzíti azon okokat, amelyeken a határozat alapult. Az ilyen határozatot közölni kell az érintett féllel, akit egyidejűleg tájékoztatni kell az illető tagállam hatályos jogszabályai szerint a rendelkezésre álló jogorvoslati lehetőségről, valamint arról a határidőről, amelyen belül ilyen jogorvoslatért folyamodhat.

7. cikk

A tagállamok nem tagadhatják meg az EGK-típusjóváhagyás vagy a nemzeti típusjóváhagyás megadását valamely járműre nézve a fejtámlákra történő hivatkozással, ha azok EGK-alkatrész-típusjóváhagyási jelet viselnek, és azokat a típusjóváhagyásra bemutatott járműbe kívánják beépíteni.

8. cikk

A tagállamok nem utasíthatják el vagy tilthatják meg valamely jármű értékesítését, nyilvántartásba vételét, forgalomba helyezését vagy használatát a fejtámlákra történő hivatkozás alapján, ha ezeket az EGK-alkatrész-típusjóváhagyási jellel látták el, és olyan járműbe kívánják beépíteni, amelyet típusjóváhagyásra bocsátottak.

9. cikk

Ezen irányelv alkalmazásában: „jármű” bármely olyan M_1 kategóriájú gépjármű (a 70/156/EGK irányelv I. melléklete meghatározása szerint), amelyet közúti használatra szántak, legalább négy kerékkel rendelkezik és a legnagyobb tervezési sebessége több, mint 25 km/h.

10. cikk

Minden olyan módosítást, ami a mellékletek követelményeinek a műszaki fejlődéshez történő hozzáigazításához szükséges, a 70/156/EGK számú irányelv 13. cikkében megállapított eljárással összhangban kell elfogadni.

11. cikk

(1) A tagállamok hatályba léptetik azokat a rendelkezéseket, amelyek szükségesek ahhoz, hogy ennek az irányelvnek az értesítéstől számított 18 hónapon belül megfeleljenek, és erről haladéktalanul tájékoztatják a Bizottságot.

(2) A tagállamok közlik a Bizottsággal nemzeti joguknak azokat a főbb rendelkezéseit, amelyeket az ezen irányelv által szabályozott területen fogadnak el.

▼B

12. cikk

Ennek az irányelvnek a tagállamok a címzettjei.

▼B

A MELLÉKLETEK JEGYZÉKE

I. MELLÉKLET:	Hatály, EGK-alkatrész-típusjóváhagyás iránti kérelem, általános előírások, vizsgálatok és gyártásmegfelelőség. ([1])
II. MELLÉKLET:	Eljárás a H-pont és az üléstámla tényleges dőlésszöge, valamint az R- és a H-pont relatív helyzete, illetve az üléstámla tervezett dőlésszöge és a tényleges dőlésszög közötti összefüggés meghatározására.
III. MELLÉKLET:	A fejtámlák magasságának és szélességének a meghatározása ([1]).
IV. MELLÉKLET:	A vizsgálat során végzett mérések és a vázlatok részletei. ([1])
V. MELLÉKLET:	Vizsgálati eljárás az energiaelnyelés ellenőrzésére. ([1])
VI. MELLÉKLET:	EGK-alkatrész-típusjóváhagyási jel
VII. MELLÉKLET:	EGK-alkatrésztípusbizonyítvány-minta

([1]) Ezen irányelv műszaki követelményei megegyeznek az Európai Gazdasági Bizottság 25. rendeletének követelményeivel (E/ECE/324-E/ECE/TRANS/505 Rev.1/add. 24); így a szakaszokra bontás is azonos. Amennyiben a 25. rendelet valamely pontjának nincs megfelelője e mellékletben, annak a száma zárójelben szerepel.

▼B

I. MELLÉKLET

HATÁLY, FOGALOMMEGHATÁROZÁSOK, EGK-ALKATRÉSZ-TÍPUSJÓVÁHAGYÁS IRÁNTI KÉRELEM, ÁLTALÁNOS ELŐÍRÁSOK, VIZSGÁLATOK ÉS GYÁRTÁSMEGFELELŐSÉG

1. HATÁLY

1.1. Ezen irányelv azon fejtámlákra vonatkozik, amelyek:

— az ülés háttámlájának szerves részét képezik, vagy

— az ülésbe történő beszerelés céljából készültek

a 9. cikkben meghatározott fogalommeghatározásnak megfelelő gépjárművekhez, és elkülönített használatra szánták azokat, azaz egyéni szerkezetek felnőtt utasok számára, a menetirányba néző üléseken.

2. FOGALOMMEGHATÁROZÁSOK

2.1. **Járműtípus a fejtámlák tekintetében**

„Járműtípus a fejtámlák tekintetében”: olyan járművek, amelyek nem különböznek egymástól olyan lényeges vonatkozásokban, mint pl.:

2.1.1. a karosszéria utasteret képező részének körvonalai és belső méretei; és

2.1.2. az ülések típusai és méretei.

2.2. **Fejtámla**

A „fejtámla” olyan szerkezet, amelynek célja az utas feje hátrafelé történő relatív elmozdulásának korlátozása a törzshöz viszonyítva, annak érdekében, hogy baleset esetén csökkentse a nyakcsigolya sérülésének a veszélyét. Ez a szerkezet az ülés háttámlájának szerves részét képezheti.

2.3. **Üléstípus**

Az „üléstípus” olyan ülések, amelyek méreteikben, vázszerkezetükben vagy párnázatukban nem különböznek egymástól, de a huzatuk minősége vagy színe eltérő lehet.

2.4. **Fejtámlatípus**

A „fejtámlatípus” olyan fejtámlák, amelyek méretükben, vázszerkezetükben vagy párnázatukban nem különböznek egymástól, de a kivitelük és a színük eltérő lehet.

2.5. **H-pont**

(Lásd a II. mellékletben.)

2.6. **R-pont vagy ülőhely-referenciapont**

(Lásd a II. mellékletben.)

2.7. **„r” referenciaegyenes**

Az „r referenciaegyenes” olyan egyenes vonal, amely a vizsgálati próbabábunál – amelynek tömege és mérete egy átlagos felnőtt férfiéval megegyező – vagy egy azzal egyenértékű próbabábunál a lábak és a medence kapcsolódási pontján, valamint a nyak és a mellkas kapcsolódási pontján halad át. A gépjárművek vezetőinek látóterére vonatkozó tagállami jogszabályok közelítéséről szóló, 1977. szeptember 17-i 77/649/EGK tanácsi irányelv ([1]) III. melléklete 3. pontjában említett próbabábun – amelyre a II. melléklet hivatkozik – a referenciaegyenes a 77/649/EGK irányelv III. melléklete függelékében az 1. ábrán szerepel.

([1]) HL L 267., 1977.10.19., 1. o.

▼B

2.8. **Fejvonal**

A „fejvonal” egy olyan egyenes, ami áthalad a fej súlypontján, valamint a nyak és a mellkas kapcsolódási pontján. Amikor a fej nyugalomban van, a fejvonal a referenciaegyenes meghosszabbításán helyezkedik el.

3. EGK-ALKATRÉSZ-TÍPUSJÓVÁHAGYÁS IRÁNTI KÉRELEM

3.1. Az EGK-alkatrész-típusjóváhagyás iránti kérelmet az ülés vagy a fejtámla védjegyének vagy kereskedelmi nevének a tulajdonosa vagy annak megbízottja nyújtja be.

3.2. Három példányban kell csatolni a következő dokumentumokat:

3.2.1. a fejtámla részletes leírása, különösen a párnázat anyaga vagy anyagai, és lehetőség szerint a támla és az üléstípus vagy -típusok rögzítő elemeinek helyzete és kivitele, amelyekre a fejtámla típusjóváhagyását megszerezni kívánják;

3.2.2. azon üléstípus vagy -típusok részletes leírása, amely(ek)re a fejtámla alkatrésztípus-jóváhagyást megszerezni kívánják;

3.2.3. a járműtípus vagy -típusok, amelyre a 3.2.2. pontban említett üléseket felszerelni kívánják;

3.2.4. méretarányos rajzok az ülés és a fejtámla jellemző részeiről.

3.3. Az alkatrész-típusjóváhagyási vizsgálatok elvégzéséért felelős műszaki szolgálathoz a következőket kell benyújtani:

3.3.1 ha a fejtámla az ülés szerves része, négy teljes ülést;

3.3.2. ha a fejtámlát az üléshez történő rögzítésre szánják:

3.3.2.1. két ülést mindegyik típusból, amelyhez a fejtámlát rögzíteni kell;

3.3.2.2. 4 + 2N fejtámlát, „N” azon üléstípusok száma, amelyekhez a fejtámlát rögzíteni kell.

3.4. Az alkatrész-típusjóváhagyási vizsgálatok elvégzéséért felelős műszaki szolgálat a vizsgálatokhoz kérheti:

3.4.1. az alkalmazott anyagok meghatározott részeinek vagy mintáinak benyújtását; és/vagy

3.4.2. a 3.2.3. pontban említett járműtípus vagy -típusok rendelkezésre bocsátását.

4. JELÖLÉSEK

4.1. Az alkatrésztípus-jóváhagyásra benyújtott eszközöket:

4.1.1. világosan és kitörölhetetlenül kell megjelölni a kérelmező kereskedelmi nevével vagy védjegyével;

4.1.2. elegendő területet kell biztosítani az oldalsó részen az alkatrész-típusjóváhagyási jel számára: ezt a területet ábrázolni kell a 3.2.4. pontban említett rajzokon.

4.2. Ha a fejtámla az ülés szerves részét képezi, a 4.1.1. pontban és a 4.1.2. pontban szereplő jelöléseket az ülés azon részén kell elhelyezni, ahová a fejtámla kerül.

(5.)

6. ÁLTALÁNOS ELŐÍRÁSOK

6.1. A fejtámla a járműben nem jelenthet többlet veszélyforrást a jármű utasai számára. Különösen nem lehet rajta semmilyen használati helyzetben olyan veszélyesen kiálló vagy hegyes, éles perem, ami a használat során növeli az utasok sérülésének kockázatát vagy súlyosságát. A fejtámla olyan részeinek, amelyek az alább meghatározott ütközési zónában helyezkednek el, az V. mellékletében szereplő energiafelfogó-képességgel kell rendelkezniük:

▼B

6.1.1. Az ütközési zónát oldalirányban az érintett ülés szimmetriasíkjától mindkét oldalon 70 mm távolságban húzódó két függőleges hosszanti síkkal kell behatárolni;

6.1.2. az ütközési zónát magassági irányban a fejtámla azon részére kell korlátozni, amelyik az „r" referenciaegyenesre merőleges, és az R-ponttól 635 mm távolságban húzódó sík felett helyezkedik el;

6.2. a fejtámla első és hátsó részeit – amelyek az említett függőleges hosszanti síkokon kívül esnek – úgy kell burkolni, hogy megakadályozzák a fej közvetlen érintkezését a szerkezeti elemekkel, és az ilyen helyeken legalább 5 mm görbületi sugaruk legyen.

6.3. A fejtámlát úgy kell az üléshez rögzíteni, hogy a fejtámla párnázatából, a rögzítésből vagy a háttámlából semmilyen szilárd és veszélyes rész ne emelkedjék ki a vizsgálat során alkalmazott terhelés következményeként.

6.4. A fejtámla magassága a 7.2. pontban szereplő mérés szerint nem lehet kisebb, mint 700 mm, az ülés R-pontja fölött.

6.5. Szabályozható magasságú fejtámla esetében a támla azon részének a magassága, ami a fejet megtámasztja – a 7.2. pontban leírtak szerint mérve – nem lehet 100 mm-nél kisebb.

6.6. Olyan fejtámla esetében, amelynek a magassága nem állítható, nem lehet 50 mm-nél nagyobb rés az üléstámla és a fejtámla között. Ha a fejtámla állítható, a legalacsonyabb helyzetben nem lehet 25 mm-nél távolabb az üléstámla tetejétől.

6.7. A fejtámla szélességének olyannak kell lennie, hogy megfelelő támaszt biztosítson a szabályosan ülő személy fejének. A szélesség – a 7.3. pontban meghatározott – mérési síkjában a fejtámlának legalább 85 mm szélességű területre kell kiterjednie az ülés – amelyre a fejtámaszt szánták – szimmetriasíkjának mindkét oldalán; a távolságot a 7.3. pont szerint kell mérni.

6.8. A fejtámlákat és a rögzítésüket úgy kell kialakítani, hogy a fej a fejtámla által megengedett legnagyobb, hátrafelé történő elmozdulása a 7.4. pontban szereplő statikus eljárás szerinti méréssel meghatározva 102 mm-nél kevesebb legyen.

6.9. A fejtámlának és rögzítésének a 7.4.3.7. pontban meghatározott terhelést károsodás nélkül kell kibírnia.

7. VIZSGÁLATOK

7.1. **Az R-pont meghatározása olyan üléseknél, amelybe a fejtámlát beépítették**

Ezt a pontot a II. melléklet követelményei szerint kell meghatározni.

7.2. **A fejtámla magasságának a meghatározása**

7.2.1. Valamennyi vonalat az érintett ülés szimmetriasíkjában kell felvenni, amely sík az üléssel alkotott metszéspontja meghatározza a fejtámla és az üléstámla kontúrját (lásd a III. melléklet 1. ábráját).

7.2.2. A 77/649/EGK irányelv III. melléklete 3. pontjában említett, az átlagos felnőtt férfit reprezentáló próbababut szabályos helyzetben az ülésre kell helyezni. A hátsó üléstámlát – ha dönthető – olyan helyzetben kell rögzíteni, hogy a próbababu felsőtestének a referenciaegyenese és a függőleges közötti szög a lehető legjobban megközelítse a 25°-ot.

7.2.3. A 77/649/EGK irányelv III. melléklete 3. pontjában említett próbababu referenciaegyenesének vetületét – az érintett ülésre vonatkozóan – a 7.2.1. pontban meghatározott síkban kell megrajzolni. Az S érintőt a fejtámla tetejéhez a referenciaegyenesre merőlegesen kell meghúzni.

7.2.4. Az R-ponttól az S érintőig mért h távolság az a magasság, amit figyelembe kell venni a 6.4. pont előírásainak az alkalmazásásnál.

7.3. **A fejtámla szélességének a meghatározása**

(Lásd a III. melléklet 2. ábráját.)

▼B

7.3.1. A referenciaegyenesre merőleges és a 7.2.3. pontban meghatározott S érintő alatt 65 mm-rel elhelyezett S_1 sík határozza meg a fejtámasz C körvonallal határolt metszetét. A C-hez érintőlegesen fektetett függőleges, az érintett ülés szimmetriasíkjával párhuzamos P és P_1 síkok az S_1 síkkal történő metszése kijelöl két egyenes vonalat.

7.3.2. A fejtámla szélessége – amit a 6.7. pont előírásainak megfelelően figyelembe kell venni – az L távolságnak felel meg, amely a P és a P_1 síkokat elválasztja az S_1 síkban.

7.3.3. A fejtámla szélességét szükség esetén 635 mm-rel az ülés referenciapontja fölött is meg kell határozni, a 635 mm távolságot a referenciaegyenes hosszában mérve.

7.4. **A fejtámla hatékonyságának a meghatározása**

7.4.1. A fejtámla hatékonyságát az alábbiakban leírt statikus vizsgálattal kell ellenőrizni.

7.4.2. *A vizsgálat előkészítése*

7.4.2.1. Ha a fejtámla nem képezi az ülés szerves részét, azt a legmagasabb helyzetbe kell állítani.

7.4.3. *Vizsgálat*

7.4.3.1. Valamennyi vonalat az érintett ülés függőleges szimmetriasíkjában kell felvenni (lásd a IV. mellékletet).

7.4.3.2. A 7.4.3.1. pontban említett síkban fel kell venni az „r” referenciaegyenes vetületét.

7.4.3.3. Az áthelyezett „r_1” referenciaegyenest a 77/649/EGK irányelv III. mellékletében említett próbabábu hátát szimuláló részre ható olyan erő kifejtésével kell meghatározni, ami 37,3 daNm értékű hátrafelé irányuló nyomatékot hoz létre az R-pont körül.

7.4.3.4. Egy gömb alakú, 165 mm átmérőjű fej segítségével az R-pont körül 37,3 daNm nyomatékot előállító erőt kell alkalmazni az áthelyezett „r_1” referenciaegyenesre merőlegesen, a fejtámasz felső pereme alatt 65 mm-es távolságban.

7.4.3.5. Meg kell határozni az áthelyezett referenciaegyenessel párhuzamos Y érintőt a gömb alakú fejformához.

7.4.3.6. Meg kell méni az Y érintő és az áthelyezett „r_1” referenciaegyenes közötti X távolságot. A 6.8. pont előírásait betartottnak kell tekinteni, ha az X távolság kisebb, mint 102 mm.

7.4.3.7. A 7.4.3.4. pontban előírt kezdeti terhelést 89 daN-ig kell növelni, hacsak az ülés vagy az üléstámla előbb el nem törik.

8. GYÁRTÁSMEGFELELŐSÉG

(8.1.)

(8.2.)

(8.3.)

8.4. Azokon a fejtámlákon, amelyeket a jóváhagyott típusnak történő megfelelőség ellenőrzésére választottak ki, legalább a 7. pontban leírt vizsgálatot el kell végezni.

(9.)

10. ELŐÍRÁSOK

Minden olyan modellhez, amely egy jóváhagyott típusú fejtámlával megegyezik, a gyártónak részletes leírással kell szolgálnia az ülések típusáról és jellemzőiről, amelyhez a fejtámlát jóváhagyták, és adott esetben használati utasítást a felhasználó részére arról, hogy a fejtámlát miként kell az adott ülésre helyesen felszerelni.

▼B

II. MELLÉKLET

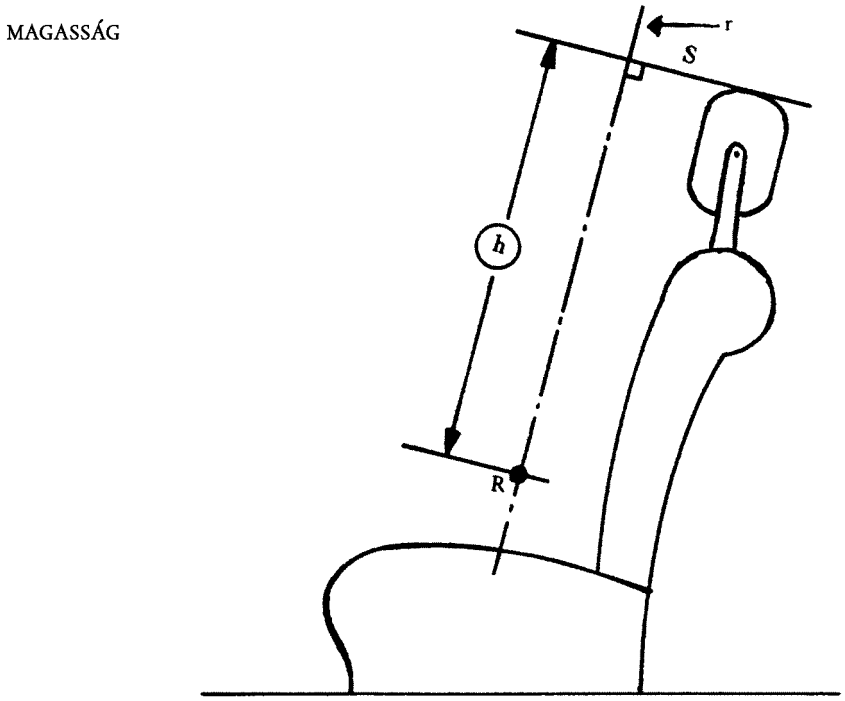
ELJÁRÁS A H-PONT ÉS AZ ÜLÉSTÁMLA TÉNYLEGES DŐLÉSSZÖGE, VALAMINT AZ R-ÉS A H-PONTOK RELATÍV HELYZETE, ILLETVE AZ ÜLÉSTÁMLA TERVEZETT ÉS TÉNYLEGES DŐLÉSSZÖGE KÖZÖTTI ÖSSZEFÜGGÉS MEGHATÁROZÁSÁRA

A 77/649/EGK irányelv III. mellékletét kell alkalmazni.

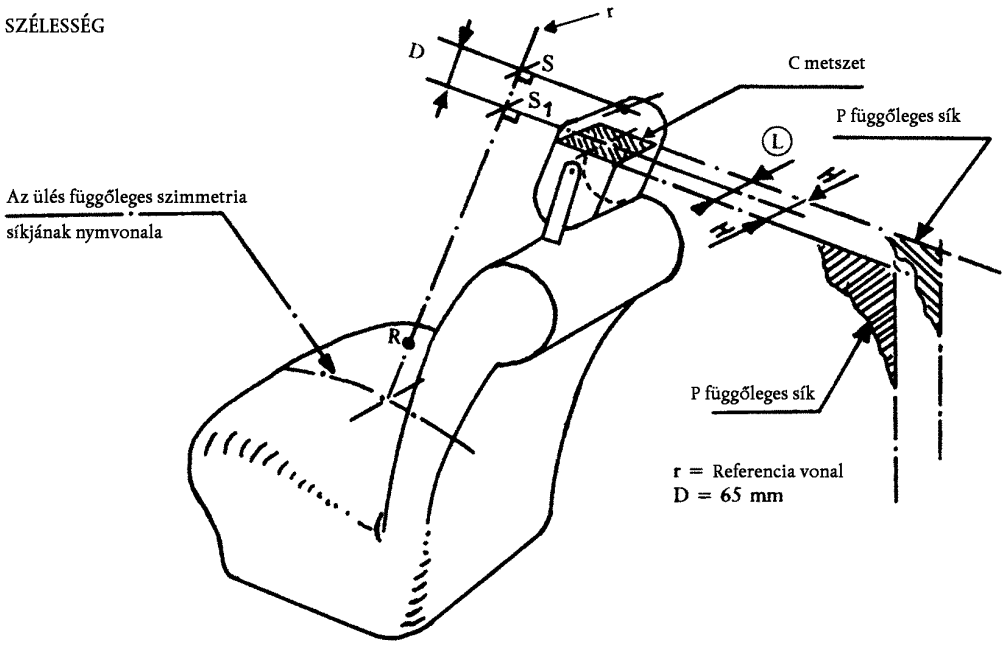
▼B

III. MELLÉKLET

A FEJTÁMLA MAGASSÁGÁNAK ÉS SZÉLESSÉGÉNEK A MEGHATÁROZÁSA

1. ábra

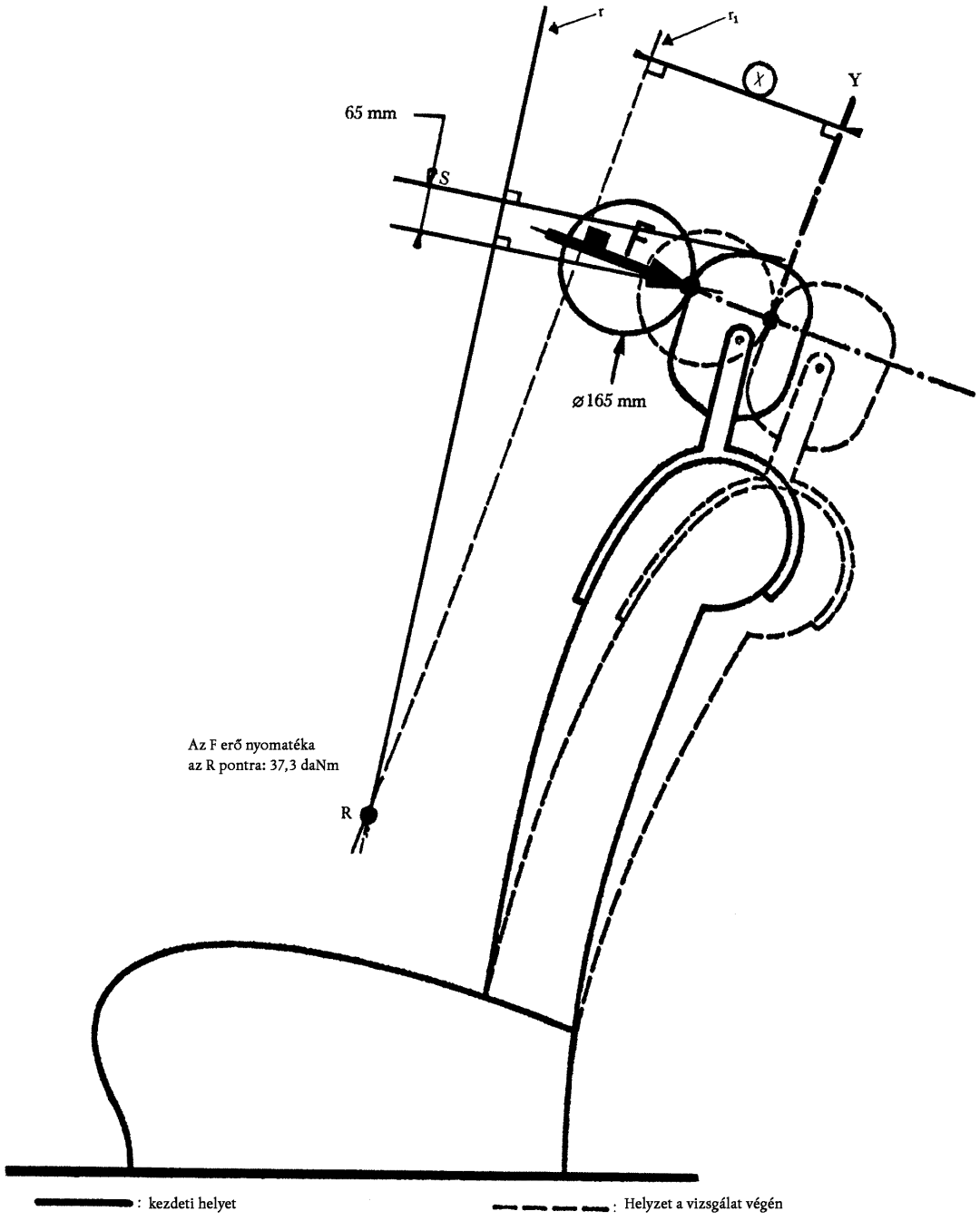

2. ábra

▼B

IV. MELLÉKLET

A VIZSGÁLAT SORÁN VÉGZETT MÉRÉSEK ÉS A VÁZLATOK RÉSZLETEI

▼B

V. MELLÉKLET

VIZSGÁLATI ELJÁRÁS AZ ENERGIAFELFOGÓ-KÉPESSÉG ELLENŐRZÉSÉRE

1. FELSZERELÉS, VIZSGÁLÓBERENDEZÉS, REGISZTRÁLÓ KÉSZÜLÉKEK ÉS ELJÁRÁS

1.1. **Felszerelés a vizsgálathoz**

A fejtámlát azon gépjármű ülésére felszerelve kell megvizsgálni, amelyhez szánták. Az ülést szilárdan kell a próbapadhoz rögzíteni úgy, hogy az ütközés hatására ne mozduljon el.

1.2. **Vizsgálóberendezés**

1.2.1. Ez a berendezés egy ingából áll, amelynek forgástengelye csapágyazott, és amelynek redukált tömege ([1]) az ütési középpontban 6,8 kg. Az inga alsó vége egy 165 mm átmérőjű szilárd fejformából áll, amelynek középpontja azonos az inga ütési középpontjával.

1.2.2. A fejformát két gyorsulásmérővel és egy sebességmérő készülékkel kell ellátni, amelyek képesek a megfelelő értékek mérésére az ütközés irányában.

1.3. **Regisztráló műszerek**

A használt regisztráló műszereknek olyanoknak kell lenniük, hogy a méréseket a következő pontossággal lehessen elvégezni:

1.3.1. *Gyorsulás:*

— pontosság: ± 5 % a tényleges értékhez képest,

— frekvenciaátvitel: 1000 Hz-ig,

— keresztirányú érzékenység: < 5 % a skála legalacsonyabb pontjához viszonyítva.

1.3.2. *Sebesség:*

— pontosság: ± 2,5 % a tényleges értékhez képest,

— érzékenység 0,5 km/h.

1.3.3. *Az idő rögzítése:*

— az eszközöknek képesnek kell lenniük a rögzítés folyamatos biztosítására a teljes vizsgálat időtartama alatt, valamint arra, hogy egy ezredmásodpercen belüli leolvasásokat végezzen,

— az ütközés kezdetét – azt a pillanatot, amikor a fejalak a fejtámlával érintkezésbe kerül a vizsgálat során – meg kell jelölni, hogy a vizsgálat elemzésénél a rögzített adatok kiindulási alapja legyen.

1.4. **Vizsgálati eljárás**

1.4.1. A vizsgálandó felületet úgy kell elhelyezni, hogy az inga az adott pontban merőleges irányú ütést mérjen a felületre.

1.4.2. A fejalaknak 24,1 km/h sebességgel kell megütnie a vizsgált elemet, ezt a sebességet vagy csak az inga lengése által, vagy további hajtóeszköz alkalmazásával érik el.

2. EREDMÉNYEK

A fentiek szerint végzett vizsgálatokban a fejalak lassulása nem haladhatja meg a 80 grammot folyamatosan több, mint három milliszekundum időtartamra. A figyelembe vett lassulási értéket a két lassulásmérő által mért értékek átlagából kell képezni.

([1]) Az inga „m_r” redukált tömege, valamint az ütési pont és a forgáspont közötti „a” távolság, az inga „m” teljes tömege és az inga súlypontja és forgáspontja közötti összefüggést a következő képlet írja le: $m_r = m\frac{l}{a}$.

▼B

3. EGYENÉRTÉKŰ ELJÁRÁSOK

3.1. Egyenértékű eljárások megengedettek azzal a feltétellel, hogy a 2. pontban meghatározott eredmények elérhetők általuk.

3.2. A leírttól eltérő eljárás esetében az egyenértékűség bizonyítása a módszer alkalmazójának a kötelessége.

▼B

VI. MELLÉKLET

EGK-ALKATRÉSZ-TÍPUSJÓVÁHAGYÁSI JEL

1. ÁLTALÁNOS RÉSZ

1.1. Az EGK-alkatrész-típusjóváhagyási jel a következőkből áll:

1.1.1. egy négyszög, amelyben egy „e” betű helyezkedik el, valamint azon tagállam azonosítási száma vagy betűje, amely az EGK-alkatrész-típusjóváhagyást megadta:

▼A2

1 Németország esetében

2 Franciaország esetében

3 Olaszország esetében

4 Hollandia esetében

6 Belgium esetében

9 Spanyolország esetében

11 Egyesült Királyság esetében

13 Luxemburg esetében

18 Dánia esetében

▼M1

EL Görögország esetében

▼A2

IRL Írország esetében

P Portugália esetében

▼A3

12 Ausztria esetében

17 Finnország esetében

5 Svédország esetében

▼A4

8 Cseh Köztársaság esetében

29 Észtország esetében

CY Ciprus esetében

32 Lettország esetében

36 Litvánia esetében

7 Magyarország esetében

MT Málta esetében

20 Lengyelország esetében

26 Szlovénia esetében

27 Szlovákia esetében

▼M2

34 Bulgária esetében

19 Románia esetében.

▼B

1.1.2. ugyancsak fel kell tüntetni az EGK-alkatrész-típusjóváhagyási számot, ami annak a számnak felel meg, ami alatt az EGK-alkatrész-típusbizonyítványt a szóban forgó típusú fejtámlára kiadták; ezt a számot bármely, arra alkalmas helyen kell feltüntetni a négyszög közvetlen közelében;

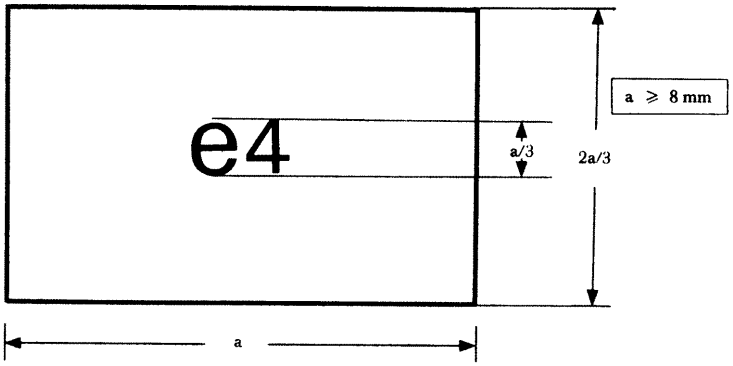
1.1.3. ha a fejtámla az üléstámla szerves részét képezi, az EGK-alkatrész-típusjóváhagyási számot egy „I” betűnek és egy kötőjelnek kell megelőznie.

▼B

1.2. Az EGK-alkatrész-típusjóváhagyási jelnek jól olvashatónak és eltüntethetetlennek kell lennie.

2. Két példa az EGK-alkatrész-típusjóváhagyási jelre

2.1. **Alkatrész-típusjóváhagyási jel egy olyan fejtámlán, amely az ülés szerves részét képezi.**

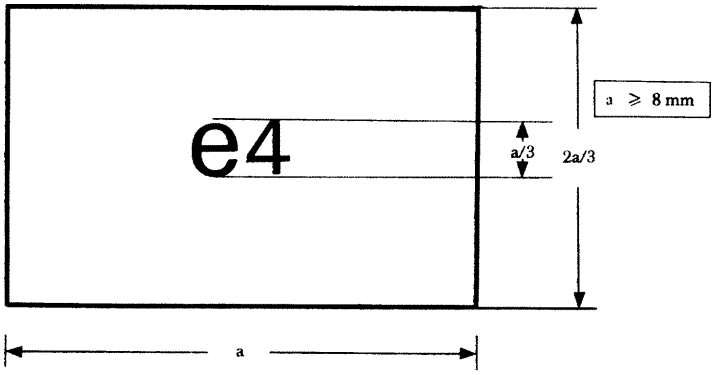

A fenti alkatrész-típusjóváhagyási jel olyan fejtámlára vagy fejtámlákra van erősítve, amelyek a gépjármű ülésének szerves részét képezik. A jel azt mutatja, hogy a kérdéses ülést a fejtámlák tekintetében Hollandiában hagyták jóvá (e4) a 2439 szám alatt.

2.2. **EGK-alkatrész-típusjóváhagyási jel egy olyan fejtámlán, amely nem szerves része az ülésnek**

A fenti alkatrész-típusjóváhagyási jel – amelyet egy fejtámlára rögzítettek – azt mutatja, hogy a kérdéses fejtámla olyan EGK-alkatrész-típusjóváhagyást kapott, amely az ülésbe szervesen be nem épített fejtámla esetében kell alkalmazni, és Hollandiában adták ki 2439 szám alatt.

▼B

VII. MELLÉKLET

EGK-ALKATRÉSZTÍPUSBIZONYÍTVÁNY-MINTA

(Legnagyobb méret: A4 [210 x 297 mm])

A hatóság neve

Értesítés EGK-alkatrész-típusjóváhagyás engedélyezéséről, megtagadásáról vagy visszavonásáról egy fejtámlatípusra vonatkozóan, akár be van az építve az ülésbe, akár nem.

EGK-alkatrész-típusjóváhagyás száma: .....

1. Védjegy vagy kereskedelmi név: .....
2. A gyártó neve és címe: .....

   .....
3. A gyártó meghatalmazott képviselőjének a neve és címe, ha van ilyen: .....

   .....
4. Az EGK-alkatrész-típusjóváhagyásra történt beterjesztés időpontja: .....
5. Az EGK-alkatrésztípusvizsgálatot elvégző műszaki szolgálat

   .....
6. A fejtámla rövid leírása ([1]): .....

   .....

   .....
7. Azon ülés típusa és jellemzői, amelyhez a fejtámlát szánták vagy amelybe azt beépítették: .....

   .....
8. Járműtípusok, amelyek üléseire a fejtámlát szánták: .....
9. A műszaki szolgálat által kibocsátott jegyzőkönyv kelte: .....
10. A műszaki szolgálat által kiadott jegyzőkönyv száma: .....
11. Az EGK-alkatrész-típusjóváhagyás a beépített vagy nem beépített fejtámlára vonatkozóan megadva/elutasítva ([2]).
12. Hely: .....
13. Dátum: .....
14. Aláírás: .....
15. Ehhez az EGK-alkatrész-típusbizonyítványhoz, amely a fenti számot viseli, a következő dokumentumokat mellékeltük:

    ..... rajzok, diagramok és fényképek a fejtámláról és az ülésekről, amelyekhez a fejtámlákat szánták, vagy amelyekbe azt beépítették.
16. Megjegyzések: .....

   .....

([1]) Beépített fejtámla esetén ezt a pontot nem kell kitölteni, ha a 8. pontban minden szükséges jellemző és tájékoztatás szerepel.
([2]) A nem kívánt rész törlendő